

Z Londynu d. 29. Marca.

Chociaż niemasz najmniejszego podobieństwa do pokoju, i chociaż bank najostrożniey. postępuje w wyptacaniu wexlow, bo niedawno jednemu wielkiemu kupcowi niezapłacił na 36,000 f. szterl: tylko 14,000, a wygranego wielkiego losu loteryi 20,000 f. szt.: który tylko 3 miesiące czasu do wyptacenia ma i bezpieczeństwo jego na zaręczeniu rządowym polega, mógł wcale wyptacić; papiery jednak bankowe o 2 procenta poszły w gore. Niektorzy kładą za przyczynę tego podniesienia, że wielki bankier Boyd zakupił bardzo wielkie summy, a zatym iż musiał od ministrow powziąć jakąś wiadomość o pokoju; drudzy zaś mówią, iż to nie jest tylko spekulacya; podnoszą umyślnie papiery aby tym sposobem natapać pieniądze, a potem znówu na nich zarobić.

W ostatniey dworski sobotniey gazecie, znajduje się urzędowy raport admirała Warren z Falmut na okręcie Pomone d. 24 o zasłtęy morskiej półtęczy, między jego eskadrą złożoną z wojennych okrętów: Pomone, Artois, Galatea i Anson, i konwojem rzeczywospolitey pod brzegami Francuzkiemi. Konwoy Francuzki składał się pod kommendą Dogier, z fregat: la Proserpine, l'Unité, le Coquille, la Tamise, le Cygnon, o 44, 40, 32 i 22 armatach, i bryga la Monche, te wszystkie pod skałą

Fontenay w nocy umknęły; ale fregata l'Etoile o 30 dwunasto funto: armatach i 160 ludziach, ieden okręt o 500 beczkach, który z Brest płynął do Nantu i 3 brygi o 300 i 150 beczkach, dostały się Anglikom w ręce. Cała ich strata wynosi 2 zabitych i 6 ranionych. Donosi także kapitan krolewskiego okrętu Procupine P. Draper, iż przyprowadził zabrany Francuzom kaperski okręt o 140 beczkach i 80 ludziach, który był z S. Malo wyszedł, i przyzę Diamond, która iuż był zrobił.

Przyprowadzona do Falmut Francuzka fregata l'Etoile, była do wylądowania, wielu żelaznych armat i innych wojskowych potrzeb, które w sobie mieściła wyprawioną.

Eskadra P. Pelew krąży leszcze około brzegow Francuzkich; na uściu Loary około Nantes, wylądował tamteyszym royalistom wiele broni i ammunicyi. Pieniądze, które im ofiarował mieli odrzucić z odpowiedzią: iż im tylko broni potrzeba. Pięć przyzow, które ta eskadra zrobiła, przybyły do Falmut.

Sąd wojskowy na admirała Cornwalis, będzie się na okręcie wojennym Queen Charlotte, iak tylko lord Howe do Portsmouth przybędzie odprawiał. Pada na niego wina, iż powrot na okręcie royal Sovereigen do Portsmouth, jest zupełnym nieposłuszeństwem przeciwko wydanym sobie rozkazom; lubo on daie przyczynę, iż

dla uszkożenia tego okrętu musiał się wrocic; lecz to uszkożenie stało się ieszcze zgo dnia po wyjsciu i to zaraz w kanale; daley iż on wystął woienny okręt Minstaur, który miał inne przeznaczenie, a sam w Spithead zostal, zamiast coby był miał przetożyc swoje flagę z Sovereigen i do zachodnich Indyj popłynąć &. Tu-teysze pisma dowodzą z resztą, iż Cornwallis pokazywał się zawsze nąynieinteresowniejszym człowiekiem. Kiedy ieszcze był kapitanem pod admirałem Bironem, była mu od lorda Nord za iego położone wysługi w zachodnich Indyjach, wyznaczona roczna pensya od 300 f. szt: a on iey wcale nieprzyiał; idąc swoją drogą nieinteresowności niestarał się wschodnich Indyjach zbgacić, gdzie tyle miał sposobności. Słychać iż iego należący, margrabia Cornwallis, złożył swoy urząd iako jenerał feldzeigmeister.

Dnia 26 powrocila nazad do Portsmut eskadra admirała Gardner, która do pewney wysokości odprowadzala konwoy do zachodnich Indyj.

Dzisieysza dworska gazeta, zamyka w sobie rozkaz, iż zaden cudzoziemiec, który z Francyi przybywa lub innych posiadłości Francuzkich niemoże bydź do żadnego innego portu, lub miasta przypuszczonym iak do Yarmut, Harwich, Dower, Southampton i Grawsand, i to ieszcze z pozwoleniem krolewskim. Zagraniczni postowie z swemi ludźmi i kupcy są od tego rozkazu wyięci. — Zakaz wywozu saletry iest ieszcze do 4 niedziel przedłużony.

Admirałowie Duncan i Pringle poszli z swemi eskadrami do Norwegii, dla wyszkania wyszły z Texel Hollenderskiej flotty; mowią iż poszła do wschodnich Indyj.

Słychać iż lord Macartney ma bydź rzadcą Przylątku dobrej nadziei. — Król pałsował na kawalerów przybyłych z wschodnich Indyj kapitanow Mitchell i Watson.

Pokazalo się, iż wystawiony nad admiralicyą Telegraph, dla ustawicznych dy-mow nad Londynem i mglistego położenia, caley Anglii, nieczyni požadanego skutku,

i że ledwie w całym roku przez 25 dni czy-stych, mogli rozeznac iego znaki. Mają ieszcze winnym miejscn nad admiralicyą wystawic drugi Telegraph.

Przybyły z Havre Amerykański okręt, donosi iż tam Francuzi wystawiaią kilka fregat i armatnych szalup, dla wypędzenia Anglików z wyspy S. Marka.

W Przylątku dobrej nadziei, tak wielki ma bydź urodzay iż mieszkańcy niewiedzą gdzie się mają ze zbożem podzieć, zwłaszcza iż handel z Hollandyą i Batawiał iest przecięty. Z tamtąd przynajmniey zaradzi się naszemu niedostatkowi, i iuz przecię ostatniego targu spadło o 19 szelągów zboże. Oprocz tego sprowadził tu ieden kupiec wiele Indyjskiego żyta z Ameryki, i kazawszy go zemleć przedaie wor mąki od 280 funtow po 45 szelągów, własnie przez połowę taniey iak pszenicznej mąki; ale tę zmieszawszy z przeniczną bardzo iest smaczny chleb. Lecz pomimo tego, iest ieszcze projekt w robocie, aby mieszkańcy każdej parafii stosownie do swego majątku czynili składki dla uboższej klasy ludzi.

Jeden maytek wpadłszy do kościoła S. Batolfa w Londynie pod czas kazania z swoją oblubienicą przerwał X. kazanie, żeby mu zaraz dawał ślub, ponieważ on niemoże czekać, musi zaraz na okręt powrocic; X. rad nierad musiał zeyść z ambony dać mu ślub, i dopiero dokończyć reszty kazania i nabożeństwa.

Nowe towarzystwo misyonarzy, które ma rozszerzać chrześcianską religią w Otaheite i na reszcie wysp południowego morza, pomnaża się nadzwyczaj. Z początku nieskładalo się tylko z kaznodziei Diłsenterów, a naywięcey z metodystów, teraz iuz przystąpielo do niego wiele Xzy i Biskupow, i fundusze iego urosł do 15,000 f. szt. Własny ich unyślnie do tego wystawiony okręt wyodzie w maju do Otaheite; nawet ieden kapitan, który kilka podroży do wschodnich Indyj odprowił, a teraz sobie spokojnie w swych dobrach siedzi, ofiarował im się darmo naypietwszy okręt tam zaprowadzić. Nowosć tego towarzystwa, ma wiele powabu, i ono

stoi w związku z Morawskim, czyli Hernhutem nazwanym braterstwem, które się w sławie szczęśliwym powodzeniem swych misji w Labrador, Gröland i na wyspach zachodnich Indyy.

Słychać iż Korsyka ma być szczególnie do handlu niewolników na szrodiemnym morzu użyta. — Z Jamayki donoszą iż 80 familii Marońców poddało się Anglikom.

Jeden młodzieniec imieniem Hart, został niedawno w Dublinie, jako należący do zbrodni Dysenterow przeciwko narodowi na śmierć skazanym. Szedł na śmierć z największą odwagą; czyniono mu nadzieję, iż może pozyskać przebaczenie, byleby tylko resztę spólników wydał; lecz on z największą stałością odrzucił wszystkie obietnice.

Stany Wirginii, postanowiły domagać się ukongresu aby moc stanowienia traktatów władzy wykonawczej okrzesać była. — W Cayen w zachodnich Indyach zakładają Francuzi wielkie składy broni i amunicji, syją wiele batteryj. W Saria me zaciągali wiele murzynów do służby. — W Botany Bey rozkrzewienie lnu bardzo się udało; skazani tam na wygnanie zaczęli iuz podług tutejszych pism i konopie na użytek swych Europejskich przyjaciół siać.

Pod Limmeryk w Irlandyi stał się następujący nieszczęśliwy przypadek. Jechał w pocztowym wózku do tego miasta młodzian po swą oblubienicę, z którą się miał żenić; siedział z nim jego oyciec, kilku podróżnych i pilany żołnierz. Na nieszczęście znajdowała się w wózku baryłka prochu, który trza było iż przez tegie jechanie się zapalił; wszyscy siedzący na wozku zostali na powietrze wysadzeni i na sztuki rozszarpani, wyjąwszy pilanego żołnierza, który iak na szczęście swoje niedawno z wózka był spadł i trochę się stłukł. Konie, które iuz zostały bez czelaka, iiosły resztę palącego się wózka wpadły w Limmeryk do stajni swego właściciela, zapalily ią, i za największe szczęście sobie poczytują, iż pod czas tak

wielkiego wiatru, iak tego dnia był, żołnierze potrafilo ogień prędko ugasić.

Admirał Mann odprawiawszy z szrodiemnego morza kupiecką flotę do pewnej wysokości, powrócił znowu do okolic Kadyxu dla trzymania w blokadzie Francuzkiej eskadry.

Ostatniego piątku przedał guzikarz z Scheffield swoje żonę, z którą nienaylepiej żył i na powrozek ią przyprowadził, publicznie za 6 pencow na targu. Parobek, który ią pupił, zapłacił jeszcze targowemu za świadectwo kupna 4 pence; żona bardzo kontenta była sprzedaży.

W poniedziałek wielkanocny dał lord Mayor Londyński swoy roczny bal, na którym byli Xżę Yorku, Xżę Ernest, Xżę Wilhelm Gloucester, następca Stadhdera, Xżęta, Salisbury i inni gabinetowi i zagraniczni ministrowie. Po obiedzie zaczęły się o godzinie 8 na salach tance, gdzie się 4000 osob mogło pomieścić. Tego samego dnia otworzyły się w różnych miejscach Londynu letnie zabawki.

Z Hagi d. 5. Kwietnia.

Nakoniec zaczenamy iuz z niepewności, w ktoreyśmy dotąd względem wojny lub pokoju zostawali wychodzić, ponieważ mamy z pewnego źródła wiadomość, iż zawieszenie broni do 1 lipca się przedłuży.

Wydział konstytucyjny, który iuz miał i t. rozpocząć swoje prace, dopiero ich d. 18 rozpocznie, a tym czasem 12 iego członków, ktore można za najsławniejszych ludzi w zgromadzeniu uważać, będą zasiadać w zgromadzeniu; chcą jeszcze ich światła na użytek oyczyzny użyć. — Liczba członków zgromadzenia będzie wnet zupełna; jest ich iuz 102; obywatel van Sitter przyduie teraz na miejscu zmarłego Paulusa; Haga wybra na iego miejsce reprezentantem swoim obywatela Hugo Geverts.

Dnia 2 proponował prezydent zgromadzeniu, iż zamiast czytania całkowicie wszystkich listow od zagranicznych posłów, żeby wydział zagranicznych inte-

rejsow robił z nich krotki wypis. Po różnych sporach udecydowano, iżby pierwey były drukowane nim będą zgromadzeniu czytane.

Przeciwko samowładnemu zrzucaniu z urzędow do Stadhuderskiego rządu przywiązanych officyalistow, zaszły od kilku münicypalności skargi w zgromadzeniu; zgromadzenie decydowało iż wszyscy officjaliści, chociaż się za stara konstytucyą pisali, lub byli członkami towarzystwa Oranii 1787; mają być na swe urzędy nazad przywroconemi; chyba iżby się pokazalo że w roku 1787 rabowali swych współobywateli.

Proponowano żeby wyznaczyć jednę osobę, aby iak nappředzey podała dobra Stadhuderskie pod administracyą. Obywatel Lestevenon, który tę propozycyą uczynił, był proszony, aby ją na piśmie podał. — Przyszła już lista wybranych reprezentantow w Fryzlandyi; lecz cała rzecz względem Fryzlandyi ieszcze nie jest ukończoną, ieszcze idą spory, czy ma tam być deputacya posłana, czy też w potrzebie, ma być wojskowa władza użyta.

Dzisiaj będzie jeden grenadyer, od stojących tu garnizonom Francuzow, za to iż krzyczą: niech żyje Krol! niech żyje Stadhuder! rostrzylanym. — Wczoray abszytowano tu ze 300 Francuzkich huzarow, ktorzy po większey części byli Niemcy, albo Alzacykowie.

Wzgromadzeniu czytany był list od naszych ministrow Meyer i Blauw z Paryża, w którym donoszą iż Charette został już rostrzylanym. — Élektor Palatynatu, domagał się znowu u zgromadzenia narodowego, aby iego dobra w margrabstwie Bergenopzom leżące, nie były dopuszczone Francuzom odebrać. — Na żądanie posła Francuzkiego pozwolono wywieść 12,000 beczek masła do Francyi. — Na przyszły poniedziałek będzie publikacya ogłoszona, aby Hollenderskie kapry na morze wychodziły.

Z Leydy dnia 4 Kwietnia.

Gazety publiczne, Hamburskie i papiery za któremiśmy w Nrze: 26 naszym gazo-

ty poszli, iakoby floty Szwedzka i Duńska niewyszły tego roku złącznie na morze. Mamy teraz z pewnych rąk doniesienie iż ta nowina iest zupełnie fałszywa, i nawet ostatnie listy d. 18 marca z Sztokolmu nieczynią o tym najmnieyszej wzmianki.

Z Florencyi dnia 20 Marca.

W zwyczaiach Włoskich żydow zachodzi teraz osobliwsza rewolucya. Od nieiakięgo czasu uważano już znaczną odmianę w zwyczaiach obrządkowych Włoskich; żydow wielu pokazało wstret i pogardę przeciwko dawno wkorzynionym zwyczaiom. Rabinowie którzy to pomiarowali, przedsięwzięli zrobić cnotę zkońieczności; zwołali na ten koniec jeneralny synod do Florencyi, gdzie przybyli deputowani rabinowie z Mantua, Rzymu i innych Włoskich miast, gdzie tylko żydzi szkoły mają. Podziesięciodniowych konferencyach, zgodzili się na reformy, które uznali za potrzebne i w memoryalie naszemu rządowi przetożyli. Nayistotnieysze z nich są: iż dla ułatwiania interesow handlowych przenoszą sabat na niedzielę; iż żydzi mogą mięso wieprzowe iadać, brody golić; iż małżenstwa nie są obowiązane podług przepisow Moyżesza wstrzymywać się w pewnych czasach od powinności małżeńskich; na koniec iż weswięta mogą pewne prace odbywać i żydowki nie są obowiązane włosow strydz &c.

Z Moguncyi dnia 31 Marca.

Wczoray z rana przybył tu ekwipasz Arcy Xcia Karola; wyprzątała dom orderu Teutonicznego gdzie Arcy Xzę swoją główną kwaterę założy.

Z Strasburga d. 26 Marca.

Wiadomość o cofnieniu się woysk potwierdza się. Mowią iż armie Renu i Mozeli powiększey części cofną się do departamentu Muert (dawniey Lotaryngi), a może i główna kwatera przeniesioną będzie. Jedna część tuteyszego garnizonu, wyszła dziś stąd bo tu inny batalion przydzie. Osma i inta dywizya naszych armiy zostanie się tylko dla obsadzenia linii Queich, Landau i Germersheim.

G A Z E T Y   K R A K O W S K I E Y

 W E C Z W A R T E K D N I A 21. K W I E T N I A 1796.

Z Paryża dnia 31 Marca.

Mowią zawsze o pokoju, i zapewniają iż wkrótce będzie zwołany kongres do ukończenia go; mówią to za pewną rzecz, iż armistycjum niezaraz jeszcze będzie zerwane.

O Charecie przysły następujące urzędowe doniesienia:

List jenerała Grigny do jenerała kommanderującego Hoche. W Montaigu d. 23. Marca.

“Charette już jest w naszych rękach; oto jest kopia pisanego od Walentina listu do mnie. Gonił go cały dzień iak iętenia; na reszcie niemogąc się uratować wpadł wręcz jenerała adiutanta Travot. Niepodobna rzecz była Jenerale, żeby był mógł ucieść naszych rąk; wszystkie okolice gdzie on się znajdował były całe naszym wojskiem napełnione, a wszystkie kantonowe stanowiska ścigały go. W tym momencie piszę do Travota, żeby go nie do Sables, ale do Angers zaprowadził. Teraz, Jenerale, potrzeba koniecznie Wandę iak nayspieszniej uorganizować; domagaj się tego iak nayspieszniej u rządu. Życzę ci zresztą kochany Jenerale dobrego powodzenia; prawdziwie na tę dobrą nowinę, odeszliśmy prawie z radości od siebie.”

Podpisano Grigny.

Kopia listu Walentina Jenerała Adiutanta do Grignygo, dnia 23 Marca.

Niech żyje Rzeczpospolita! kochany Jenerale, Gharette już jest w rękach republi-

kanow. Jenerał adiutant Travot złapał go tego południa w Chabottiere. Jeszcze dzisaiy zrana napadłem go o godzinie 9 w 50 ludzi między Guionier i Sabland; atakowałem go w 100 grenadyerow, zabiełem mu 10 żołnierzy i iednego niemca. Uciekał mi gdyby krolik, goniłem go przeszło 6 godzin, i jużem był niedaleko niego ale go przecię niemogłem doścignąć; tym czasem też wpadł Travotowi wręcz; nie miał już tylko 2 żołnierzy przy sobie &c.

Podpisano Valentin.

Z Nantes piszą d. 19 t. m. co następuje: “Do półwyspka Quiberonu przybyło znowu 5 Angielskich liniowych okrętów, kilka fregat i korwet i około 80 transportowych okrętów. Woienne okręta niezawieszaia żadney bandery, żeby ich niepoznano; ale w net zostały poznane, gdyż poszły w pogon za dwiema naszymi nadbrzeznymi okrętami. Domyslaia się iż chcą royalistom nowych posiłkow dowieść; tego tylko potrzeba żałować, iż się znowu pokazały nowe zdrady, i że nawet republikańscy żołnierze tyle podłości mieli, że buntownikom amunicyi dostawili. Tutejszy kommandant wydał więc z tej przychyny rozkaz, w którym zapowiada. “Gdy wewnątrzni i zewnątrzni nieprzyjaciele Rzeczypospolitey, wszystkich sposobow używają dla dostawienia szuanom amunicyi; gdy kilku naszych zbroynych współbraci mieli tyle podłości kradzenia prochu i przedawania go agentom buntownikow, a szczególniej z prochni zwaną rogatki Paryzkie, czego nikt nie mógł doka-

zać, tylko ten co miał od niego klucz, ponieważ niema najmniejszego znaku wyłamania drzwi, a ładunki były napełnione otrębami; gdy nakoniec pokazuje się po wyprowadzonych inkwizycjach z aresztowanych agentów, potrzeba zachowania ostrożności; nakazuje się więc, iż wszyscy znajdujący się tu w Nantes artylerysty, będą odtąd pod komendą jednego szefa, iż na żadne stanowiska niemoże jedna warta artylerji po dwa razy zaciągac, iż żadnemu komendantowi artylerji niebędzie wolno, bez przytomnego szefa piechoty do prochowni wchodzić &c “

Przed kilką dniami napadło 300 szuanow o pół mili od Nantes na idący delizans z Angers; lecz zostali wnet rozpruszonymi. Szuanow teraz co dzień ubywa i znacznie uciekaia; nazwana Quiberonska kompania, która się początkowo ze 150 dezertorow składała, nie ma już tylko 45 ludzi, a kompania Bourmond, która dawniej miała 200 ludzi, nie ma tylko 20; ostatnia była kommanderowana od kawalera Desfontaines, który został śmiertelnie rannym. Wiele dezertorow przychodzi do nas, i dają nam dobre informacye o ich położeniu. Oddziały, które były pod komendą hrabiow Chatillon i de la Houffsaire zostały pobite i rozpruszone.

W tych dniach rozrzucono tu po Paryżu następujący billet: "Mieycie się na ostrożności pierwsi założyciele wolności, patryoci 1789 i republikanie 10 sierpnia. Podnieście się, czas już; royalism knuie spiski. Nieprzyjaciele ludu, szuanie Paryzcy, chcą połączywszy się z szuanami wypędzić autorow republikanskiy konstytucyi. Jeżeli obydwie trzecie części waszych reprezentantow z świątynicy prawa, oddalonymi zostaną, czeka was od royalismu śmierć i wstyd. Patryoci połączcie się; stańcie się godnemi waszych zwyciężkich armij, których krew od 3 lat się za rzeczpospolitą leie. Rzeczpospolita albo śmierć! Od republikana 10 sierpnia.

Dyrektoryat wydał rezolucyą, aby aż do 9 kwietnia wszystkie gwardye miejscowe uorganizowane były. Rozkazał także, iż aby ustawy zupełnie iak się nale-

ży wykonane były, ma być w każdej szrodkowej administracyi departamentu, trzymany reiestr wykonanych ustaw i rezolucyy dyrektoryatu. W tym reiestrze będzie zapisany czas odebraney ustawy, i przyczyna, która zaraz ma być dyrektoryatowi doniesioną, dla czego, która municypalność niewykonała w przeznaczonym terminie przysłaney sobie ustawy. Wszyscy emigranci, na wyprowadzenie skazani więza, włóczęgi &c., mają być pod odpowiedzialnością municypalności aresztowanemi; lista ludności każdej gromady ma być zrobioną, wszystkie osoby zatrzymane, które bez paszportow iędzą, i narodowa kokarda ma być wszędzie noszona &c.

Z St. Malo pisza d. 18 t. m. "Wczorayszy nocy napadli nasi republikańscy żołnierze, którzy o trzy ćwierci mile ztąd nad brzegami morza patrolowali na emigrantow, którzy dopiero co tylko byli wylądowali. Dwunastu, pomiędzy ktorými się znajdował nieiaki Ronerie i X. Chateaufort zostało zaraz zabitych; nasi żołnierze zdobyli wiele pieniędzy; przypadło więcej iak po 200 luidorow na jednego. Dziś zdobyto 50 barytek prochu, który Anglicy dla szuanow wylądowali. Nieszczęście! spalili nam na półwyspku Harqui kilka naszych okrętow; odebrali już byli i twierdzę Latte, ale zostali od 200 republikanow nazad wypędzonymi. Kapitan korwetu, który Anglicy zapalili został zabitym. „

Przedwczorem zostały tu kasy wszystkich pisarzow przymuszoney pożyczki popieczętowane, dla rozpoznania stanu skarbu, w tym czasie gdy się nowa zaczęta zaprowadzać moneta.

Dyrektoryat podzielił na trzy klasy wszystkich ubogich, ktorým będzie od 4 kwietnia kosztem rządu mięso i chleb dostawiane, i za które pierwsza klasa nie a drugie dwie mało co zapłać. Nawet i officialisci, ktorých pensya 3000 liwrow niedochodzi, nie będą tylko 4tą częścią za chleb podług zrobioney taxy płacić. Piekarze, ktorzy tylko dla ubogich pieką, odbierają co 5 dni za wszystko zapłać.

Wczoray obchodzono tu z wielką prostotą, ale po republikańsku święto młodoci. Młodzież, która doszła lat 16 odebrała broń, a ta, która doszła 21 została w listę obywateli wpisana. Zleniysłni rozsiadli, iż ta młodzież poydzie zaraz do armii, co natychmiast urzędownie zostało pobitem.

Jenerał Moreau znajduje się w Ostendzie, ale wnet do swej głównej kwatery odiedzie. Jenerał adiutant Leclerc został w Ostendzie aresztowanym.

Każdy się spodziewa iż urządzenie mandatow wezmie najlepszy skutek; kiedy ta nadzieja dojdzie, to rzeczpospolita może być spokojną od swych zewnętrznych i wewnętrznych nieprzyjaciół.

Sesysie rady pięcuset. Sefsya d. 27 marca. Ministrowi skarbowemu pozwolono 2 miliony 441,000, a kommissarzowi skarbu narodowego 550,000 liw. Przyjęto stan, podług którego będą zapłacone partykularnymi kontraktowanymi obligi na afsygnaty w roku 1792. Te zaś, które od roku 1792 d. 1. stycznia do roku 1793 były kontraktowane będą na 95 za 100 i tam daley zredukowane, tak iż te, które w miesiącach pluwios i wentos roku 4tego rzltey kontraktowane przydą na 2 za 100. Prywatne obligacye między partykularnymi muszą teraz w mandatach być zapłacone.

Sefsya d. 28. Peres żądał aby wyznaczyć kommissyę, któraby ułożyła odezwę do armii, nim się kampania otworzy. "Jesteśmy przekonani, odpowiedział na to Gofsuin, iż nasze armie niepotrzebują żadnych adresow do zagrania w nich mężstwa. Dyrektoryat będzie wiedział co ma w tej mierze z robić. "Rada przystąpiła na propozycyę Peres do porządku dniewego.

Mailhe zdał radzie imieniem wyznaczonej kommissyji do roztrząszenia poselstwa dyrektoryatu względem klubow raport. "Nigdy nie był wam ważniejszey i więcej w swych skutkach znaczący interes do rozwagi, iak względem klubow po-

dany. Ledwie co Francya przyszła do konstytucyjnego rządu, iuz ci ley nieprzyjaciele chcą królewską konstytucyę 1791, albo anarchiczną 1793 nazad w prowadzić; bądźcie nie ubłaganie surowemi przeciwko nim; ileż złego nienarobiły kluby! W departamentach trwają jeszcze dotąd, tak nazwane połączenia patryotów; utrzymią z sobą korespondencye, iak tu niegdyś ziakobinami. Paryż jest jeszcze zawsze śródkiem ziednoczenia przyjaciół anarchii i royalizmu; podług ich mowy konstytucyja 1795 jest dziełem szuawow; ludzie 2septembra i 31 maja są tylko prawdziwemi republikańcami, i czas iuz podług nich, żeby się lud w mafsie podniósł i wykonał sprawiedliwość. O biedni! jeżeli konstytucyja 1795 nie jest republikańska, jeżeli wy niechcecie króla, powiedźcież iakiego wy rządu chcecie? Niechcecie zapewne żadnego, niechcecie tylko wolności zbrodni, i żeby się sama Francya wewnątrz zgubiła i potem podzieloną została. Maż być obywatelom odebrana wolność zgromadzenia się i mowienia o polityce; nie! obywatele mają prawo do tego, konstytucyja tylko przepisuje środki, aby się takowe zgromadzenia nie stały szkodliwemi. W zgromadzeniach pierwiastkowych wykonywają Francuzcy obywatele swe prawdziwe prawa. W poszrod klubow wylągł się niegdyś w Anglii Cromwell, i zrobilibyśmy największą przysługę Angielskiemu ministeryum gdybyśmy się pozwoli rozszerzać, towarzystwom ludu. Wolność druku nieciągnie za sobą nieograniczonej wolności klubow: drukowane lub pisanie myśli, nierobią tak prędkiego skutku, iak zapalonego mowcy słowa, który wszystkich słuchaczow może poruszyć, dobrych obywateli odurzyć i wszystkich za sobą pociągnąć. Słowa sprawnego mowcy tyle skutkują na zgromadzeniu, ile tegi wiatr, który całe morze poruszy. Reprezentanci! zniszcie więc kluby, bo inaczy zginie rzeczpospolita! i że nie potrzebuemy klubow do ozywiania pospolitego ducha, dowodza pierwsze czasy rzeczpospolitey. "Mailhe proponował po swej mowie następujący projekt: 1) Każde zgromadze-

dzenie, lub prywatne towarzystwo, którego powierzenia do klubu podobna, i które niewytrąci od siebie, każdego X. lub mowcę, któryby zachęcał do zaprowadzenia tronu, konstytucyi 1793, lub przeciwko rzeczypospolitey i konstytucyi 1795 mowił, ma byćzniesione. 2) Zadne prywatne towarzystwo nie może w narodowym budynku miewać swych posiedzeń. 3) Policya ma mieć szczególniejszy dozór nad podobnemi miejscami zgromadzeń; właściciele takowych domow muszą natychmiast o tym donieść policyi. 4) Każde towarzystwo postępuje przeciwko publicznemu porządkowi, jeżeli koresponduje z innemi towarzystwami; jeżeli drugim obywatelom przystępu zabronia; jeżeli obiera prezydentow i sekretarzew; jeżeli liczba członkow w wielkich miastach przenosi 60 osob, a w małych 20 osob. 5) Każdy, który sprawnie urząd prezydenta lub sekretarza, ma byćz pierwszym raz rocznym, a za druga razę 2 letnim więzieniem ukarany, a kto by namawiał do zaprowadzenia tronu lub konstytucyi 1793, będzie 20 letnim więzieniem ukarany. Ten projekt kazano tym czasem drukować, a po tym dopiero będzie roztrząsanym.

Sefsya d 29. Na propozycyą deferment dekretowano, iż stałe intraty, które skarb narodowy winien jest, dopiero od 21 t. w mandatach będą wypłacone, i że zaległości, które do 21 czerwca roku przeszłego nie były wybrane, tylko w gotey części w mandatach będą zapłacone. Obowiązki, które skarb narodowy pozaciągał, mają byćz tak iak i partykularne ułatwionemi. Od 20 mają byćz pocztą w mandatach, lub w miedzi optacane.

Sefsya d. 30. Prezydent doniósł ra-

dzie iż tu są denuncyacye przeciwko niertorym reprezentantom. "Niemożemy tego przed sobą zataić, rzekł Colombel, iż zlemysłni chcą nas rozdwoić: potrzeba abyśmy się w sekretny wydział zamienili i takowe denuncyacye roztrząsnęli. W sekretnym wydziale, wymiścany się iak gdyby trybunał jedney familii, i niewątpię, iż jeżeli się kto pokaże winnym użytecie przeciw niemu surowych szródkow. Po długich sporach na żądanie 100 członkow, zamieniła się rada w sekretny wydział

Z Włoch d 24. Marca.

Wielki Xzę Toskański słychać iż miał zabronić przechodu przez swoje kraie woyskom Neapolitańskim do Lombardy.

Wórzod t. m. tak wielki ieszcze śnieg upadł w Piemontcie, iż Cesarskie i Sardynskie woyska niemogły się żadną miarą dalej posuwać. — Pełnomocny minister Cesarski hrabia Wilczek przybył do Medyolanu.

W Turynie rozeszła się wieść, iakoby na 4 miesiące zostało amnistycyum zawarte; lecz ta nowina niepotwierdza się znikad. — Tak wiele kaprow Franczkich krąży około brzegow Neapolitańskich iż żaden okręt niemoże wysść na morze bez okrycia woyskowego.

Z Berlina d. 5. Kwietnia.

Zwyczajne pod czas pokoju rewiię, słychać iż ieszcze tego roku niebędą; J. K. M. iak sobie czas obierze, zobaczy tylko tuteyszy garnizon. Tajny sekretarz legacyi Gerwinus, który po zawartym pokoju w Bazylei był pojechał do Paryża, spodziejany tu nie długo nazad.

D O N I E S I E N I E.

Josef Styczyński wzrostem cienki, wysoki, nosa przydłuższego, w krotce po swym z żydostwa nawrocceniu wziąwszy ślub z Kunegundą Szymańską w Sandomierzu, a mało co znią mieszkawszy, był niegdyś w woysku C. K. M. potem chorowity pokazał się w Sandomierzu, z kąd więcej iak od roku prawie zniknął, i dotąd o nim wiedzieć nie można. Na miłość bliźniego upraszając osierocoona, kto by wiedział, czy żyje i gdzie się obraca, aby znać dać raczył do Konsystorza Sandomierskiego.